

Fen ve Teknoloji Dersinde Verilen Ödevlerin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

The Evaluation Of Homeworks Which Are Given At Secondary School According To Students Views

Caner ALADAĞ*
Süleyman DOĞU**

ÖZET

Bu çalışma, ilköğretim okullarının II. kademesindeki öğrencilerin Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevlerine ilişkin görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, survey (tarama) yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, Konya il merkezinde bulunan ilköğretim okullarının II. kademesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerdir. Bu araştırmanın örneklemini, Konya il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında II. kademe öğrenim gören 426 öğrenci oluşturmuştur.

Araştırmada veri toplama aracı olarak 23 anket sorusu uygulanmıştır. Anket formu geliştirilirken, İlköğretim Okulu Programı incelenmiş ve program geliştirme ve değerlendirme ile ilgili literatür taranmıştır. Ayrıca, olası anket maddeleri için uzman görüşlerine başvurulmuştur. Hazırlanan anket, fen eğitimcileri tarafından incelenerek araştırmanın amacına uygun olduğuna ve araştırma konusunu kapsadığına, yani kapsam geçerliliği olduğuna karar verilmiştir. Anket, çalışma grubuna uygulanmadan önce, örnekleme uygun bir alt gruba uygulanarak anketin güvenilirlik katsayısı Cronbach alfa formülünden yararlanılarak 0.81 olarak bulunmuştur. Anket sonucunda elde edilen bulgular istatistik metotlarla kodlanarak SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Öğrencilerin her bir soruya vermiş oldukları cevapların frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 1’de verilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir; Verilen ev ödevlerinin fen ve teknoloji konularını anlamada ve öğrenilenleri pekiştirmede önemli bir rolü olduğu görüşü hakimdir. Öğretmelerin ev ödevlerini kontrol etmelerinin öğrencilerin ödevlere daha fazla önem vermelerini sağladığı görüşü ağırlıkta olup, öğrenci-öğretmen etkileşimini geliştirdiği görülmektedir. Öğrencilerin grup çalışması şeklinde yaptıkları ödevlerin öğrenmede kalıcılığı artırdığı belirlenmiştir. Ödevlerin güncel konularla ilgili olması, öğrencileri ödev yapmada istekli kılmakta ve güncel konuları yorumlamada katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen ve Teknoloji öğretimi, öğrenci görüşleri, ev ödevleri

Çalışmanın Türü: Araştırma

ABSTRACT

Assignments are among the tasks performed out of the classroom. According to Oğuzkan (1985), they are the physical and mental tasks that students have to do for a certain topic or a unit dealt within the class. Assignments, enabling learning out of the context of the classroom, are one of the most effective tools that make previous learning experiences more meaningful and relevant. Moreover, they enable new experiences to be gained most effectively. According to Ergün and Özdaş (1997) assignments are important tools of control for revealing the maturity and knowledge levels of the students who are conducting them. Assignments have a further role in the application of previously acquired knowledge and skills to newly learned items and hence enabling a better adaptation.

According to the recent education program of the Ministry of Education (MEB, 2000), teachers are expected to be people who are planning activities, providing an atmosphere enabling comprehension, making their students ponder, lead and guiding them rather than teaching the topic before the whiteboard.

Doing assignments and studying for the classes can be regarded as new skills to be acquired for the children who have just started with their primary education. However, doing assignments and studying for the lessons are not are not issues of natural development but a quality to be acquired later on.

Barnes (2001) mentions that giving assignments is a common application and teaching strategy applied since ages by teachers around the world. Assignments are probably witnessed since the first years of schooling and programmed education, commonly used throughout the world as an application of teaching by the teachers (Gündüz, 2005). Demirel (2000) states that education programs are not arrangements limited just to school but for learning experience out of school as well. Therefore, the school related activities to be conducted out of school are not to be regarded as items out of the teaching process but as activities that are supporting the teaching process or as items that can be replacements of the actual learning situation.

As science is the accumulation of results and experiences gained from the outcomes of studies made in order to make man’s life more comfortable and secure, its development day by day is quite natural. In line with the scientific enhancements, technology will also develop and change rapidly. As natural sciences plays a major role in the development of science and technology, the education of natural sciences plays also a major role. There are many variables affecting the success of the students in Natural Sciences classes. One of the indirect variables is assignments. Assignments have besides teaching also an educative value.

The present study is conducted to evaluate students’ view regarding the assignments they are given in Natural Sciences and Technology classes at the secondary stage of the primary education. In the present study, survey method is applied for data

* Dr., Selçuk Üniversitesi

** Dr., Selçuk Üniversitesi

collection. The scope of the study consists of the students enrolled at the secondary stage of the primary education within the city center of Konya. The sample of the study consists of the 426 students at the secondary stage of primary education enrolled at the following schools within Konya; İbrahim Hakkı Konyalı, 24 Kasım, Çatalhöyük Ali Yaman, Şehit Albay İbrahim Karaoğlu, Müslüme Ali Yaman, Şeker, Şehit Pilot Bayan Ayfer Gök, Zafer ve Mehmet-Şükriye Sert.

In the study, the data collection tool is the 23-item questionnaire compiled out of the information present in the literature (Yücel, 2004) applied to 426 students at the secondary stage of the primary education. In the development of the questionnaire, the curriculum of the primary schools was analyzed and relevant literature on curriculum development and evaluation surveyed. Besides, regarding each item the views of the experts were also taken into consideration. The questionnaire was evaluated by natural science lecturers and regarded as in line with the aim of the study and covering the research topic. In other words, the questionnaire had also content validity. Before the questionnaire was applied to the main study group, it was applied to a sample group and its reliability score determined as 0.81 using Cronbach Alfa formula. After this evaluation, the questionnaire took its final form as a 23-item survey. The results obtained from the survey questions revealed that it represented the scope of the study and was thus regarded as sufficient for the study. Hence, the 23 items questionnaire was considered to be sufficient for providing the data necessary for the present study. The effect of unpredictable variables are regarded as the same for each participant of the study. Nevertheless, the limitation of the present study consists of the students attending the Natural Sciences and Technology classes at the secondary stage of the primary education in Konya city- center during the 2005-2006 school period and the assignments they were given in these classes.

The results of the survey were statistically coded and evaluated using SPSS packet program. The frequency (f) and the percentages (%) provided by the participants for each item in the survey are given in Table 1. The findings of Table 1 are evaluated as well.

The results of the present study can be summarized as follows: There is a wide acceptance that assignment lead to the comprehension and reinforcement of the topics dealt with in Natural Sciences and Technology classes. Teachers' assignment control leads to a better student-teacher relationship. Moreover, students' awareness of the control of the assignment by the teacher leads to more attention to the assignment. The students learn throughout the assignments conducted as a group work. Assignments dealing with up-to-date issues leads to more willingness for the assignments and enable them to comment on these.

Following suggestions are made in line with the results obtained:

The assignments given should be backed up with different activities. These should while entertaining the students also lead to their learning. The assignments given should be planned so as to reinforce the topics previously learned and prepare for the coming ones. Assignments given are to be controlled by the teachers. This will lead both to reinforcing the topics learnt, correction of the mistakes made, and the assignments taken seriously by the students. Teachers should pay attention that the assignments given lead to research, arouse interest of the students, and direct them for learning of the coming topics. They should also prepare the students to the exams. If the assignments enable the students to use multimedia facilities, they will enable the student develop an appreciation for these and make them become more willing. If they are related with current topics, they will enable the students to make a connection with the current topics and learn more easily.

Keywords: Science and Technology Teaching, Students' Views, Assignment

The Type of Research: Research

GİRİŞ

Ödev, sınıf dışı öğrenme etkinliklerinden bir tanesidir. Oğuzkan'a (1985) göre, belli bir konu veya ünite ile ilgili olarak öğrencilerden yapmaları istenen zihinsel ve bedensel çalışmalara denir. Genellikle öğretimin sınıf dışına taşınan bir uzantısı olan ödev, aynı zamanda, eski öğrenme etkinliklerinin önem ve anlamlandırılmasında, yeni deneyimlerin edinilmesinde en etkili araçlardan biridir. Ergün'e (1997) göre ödevler onları yapan öğrencilerin bilgi ve olgunluk seviyelerini meydana çıkarma bakımından önemli bir kontrol aracıdır. Ayrıca, ödevlerin kazanılmış bilgi ve becerileri, yeni problemlere uygulamak suretiyle daha iyi benimsemelerine yardım etme rolü de vardır.

Barnes (2001), ödevlerin yıllardan beri dünyanın her yerindeki öğretmenler tarafından kullanılan ortak bir uygulama ve öğretim stratejisi olduğunu belirtmektedir. Ödevler, belki de planlı öğretim etkinliklerine geçildiği ilk yıllardan beri tüm dünyada ortak olarak kullanılan bir öğretim uygulaması olarak karşımıza çıkmaktadır (Gündüz, 2005). Demirel (2000) eğitim programının sadece okulda değil aynı zamanda okul dışında da planlanmış öğrenme yaşantıları düzeneği olduğunu belirtmektedir. Sınıf dışında gerçekleştirilmesi planlanan bu etkinlikleri, öğretim sürecinin dışında kalan öğeler olarak değil, öğretim sürecini destekleyen ya da öğretim süreçlerine seçenек olabilen öğeler olarak görmek gerekir.

Kocaçınar'a göre (1979) klasik öğretim metotlarının uygulandığı okullarda, ara sıra öğretmenlerin bazı ders konularını, bunların kitaplardaki yerini göstermek suretiyle çalışma ödevi şeklinde vermeleri ya da öğrencilerin yeni karşılaştıkları konuları ev ödevi vererek öğrenciden hazırlamalarını beklemeleri; ev ödevi yapılmasına karşı öğrencide olumsuz bazı yargılar oluşmasına neden olmaktadır. Bu faaliyet öğretmen bakımından bir "ödev verme" olmadığı gibi, öğrenci bakımından da gerçek anlamda bir "ödev yapma" anlamı taşımamaktadır. Bu nedenle, öğretmenin ev ödevi verirken, vereceği ödevi tasarlaması, hangi

şartlarda, nasıl, ne amaçlı, neyi ödev olarak vereceğini belirlemesi, öğrencide hem o ödevle karşı merak uyanmasını sağlayacak hem de konuyu daha iyi anlamak ya da pekiştirmek için ödevin yapılması zorunluluğunun bilincine varmasını sağlayacaktır (Akt:Yücel, 2004).

Yeni öğretim programının uygulanmasında öğretmenlerden tahtanın başında ders anlatıp bilgiyi doğrudan sunmak yerine etkinlikler planlayan, dersin kavranmasına uygun ortam hazırlayan, öğrencilerin düşünmesini sağlayan, öğrencilere yol gösterici kişiler olmaları beklenmektedir (MEB, 2000).

Ödev yapma ve ders çalışma özellikle ilköğretime yeni başlayan öğrenciler için kazanılması gereken yeni bir beceri olarak düşünülebilir. Ancak bu öğrenciler için verilen ödevi yapma ve ders çalışma doğal bir gelişim, bir beceri değil, sonradan kazandırılması gereken bir beceri niteliğindedir (www.tevfikfıkret-ank.k12.tr).

Folster'a (2000) göre, öğrencilere ödev verilmesinin amaçlarından birisi de ev ile okul arasında bir köprü kurmaktır. Böylelikle öğrenilenlerin gerçek hayata transferi daha kolay olacaktır. Öğretmenler, ödevler aracılığı ile öğrencilerini gerçek öğrenme ortamlarına yönlendirebilirler. Öğrenciler de, bilgilerini gerçek ortamlarda öğrenip pekiştirebilirler (Akt: Gündüz, 2005).

Okullarda verilen ev ödevlerinin etkisi konusunda bir çok araştırma yapılmıştır ve bunlardan değişik sonuçlar elde edilmiştir. Aytuna (1963), yaptığı bir çalışmada, ev ödevlerinin etkili olmasında yaşın en etkili faktör olduğunu, yaş arttıkça ödevlerin daha ciddiye alındığını ve fayda sağladığını tespit etmiştir. Bilen (1982), genellikle ev ödevlerinin çeşitleri üzerinde durmuş ve öğretmen tarafından bilinçsizce, gelişigüzel verilen ev ödevlerinin, öğrencinin başarısını düşürdüğünü, belirli kriterler göz önünde tutularak (öğrenci seviyesi, öğretim ortamları gibi) verilen ev ödevlerinin ise öğrenci başarısını yükselttiğini dolayısıyla eğitimin kalitesinin arttığını tespit etmiştir. Paulu ve Perkinson'a (1995) göre ev ödevi ile çocuklar, öğrendiklerini tekrar etmiş ve gözden geçirmiş olurlar, gelecek dersler ve konular için kendilerini hazırlamış olurlar, kaynakları, kütüphaneyi, referans materyallerini ve ansiklopediyi kullanmayı öğrenirler ve öğrenmelerini sınıf dışında da sürdürürler.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, ilköğretim okulları II. kademe öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri hakkındaki görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu görüşlerden yararlanarak ödevlerin eğitim-öğretimdeki önemi ve niteliği konusunda öneriler getirilmeye çalışılmıştır.

Problem Cümlesi

İlköğretim okulları II. kademe öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri hakkındaki görüşleri nelerdir?

Sayıtlar

1. Araştırmada uygulanan anket sorularından elde edilen sonuçlar araştırma evrenini temsil etmektedir ve araştırma için yeterlidir.

2. Geliştirilen anket sorularının bu araştırma için gerekli verileri sağlayacağı varsayılmıştır.

3. Kontrol edilemeyen değişkenler, araştırmaya katılan bütün öğrencileri aynı ölçüde etkilemiştir.

Sınırlılıklar

1. Araştırma, 2005-2006 öğretim yılı ile,

2. Konya il merkezinde bulunan ilköğretim okulları II. kademe öğrencileri ile,

3. Fen ve Teknoloji dersi ve bu derste verilen ev ödevleri ile,

YÖNTEM

Bu çalışmada, tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi, geçmişte veya halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2000).

Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evreni, Konya il merkezinde bulunan ilköğretim okullarının II. kademesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerdir.

Araştırmanın Örneklemini

Bu araştırmanın örneklemini, Konya il merkezinde bulunan İbrahim Hakkı Konyalı, 24 Kasım, Çatalhöyük Ali Yaman, Şehit Albay İbrahim Karaoğlanoğlu, Müslüme Ali Yaman, Şeker, Şehit Pilot Bayan Ayfer Gök, Zafer ve Mehmet-Şükriye Sert ilköğretim okullarında II. kademe öğrenim gören 426 öğrenci oluşturmuştur.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada; veri toplama aracı olarak, literatür bilgilerinden (Yücel, 2004) derlenerek geliştirilen 23 anket sorusu ilköğretim okulları II. kademe öğrenim gören 426 öğrenciye uygulanmıştır. Anket formu geliştirilirken, İlköğretim Okulu Programı incelenmiş ve program geliştirme ve değerlendirme ile ilgili literatür taranmıştır. Ayrıca, olası anket maddeleri için uzman görüşlerine başvurulmuştur. Hazırlanan anket, fen eğitimcileri tarafından incelenerek araştırmanın amacına uygun olduğuna ve araştırma konusunu kapsadığına, yani kapsam geçerliliği olduğuna karar verilmiştir. Anket, çalışma grubuna uygulanmadan önce, örnekleme uygun bir alt gruba uygulanarak anketin güvenilirlik katsayısı Cronbach alfa formülünden yararlanılarak 0.81 olarak bulunmuştur. Böylece, anket formu 23 madde olarak son şeklini almıştır.

Verilerin Analizi

Anket sonucunda elde edilen bulgular istatistik metotlarla kodlanarak SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Öğrencilerin her bir soruya vermiş oldukları cevapların frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 1'de verilmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmaya 193 erkek ve 233 kız olmak üzere toplam 426 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan bu öğrencilere Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevleri ile ilgili uygulanan anket sonucu elde edilen veriler değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin verdikleri cevapların frekansları ve analizleri

CÜMLELER	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Fen ve Teknoloji ile ilgili ev ödevlerimi yaparken çok eğleniyorum.	122	28.6	114	26.8	76	17.8	58	13.6	56	13.1
2. Verilen ev ödevlerinin Fen ve Teknoloji konularını anlamamda çok büyük rolü olduğunu düşünüyorum.	158	37.1	101	23.7	86	20.2	38	8.9	43	10.1
3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin yapılması zorunluluk taşımamalıdır.	83	19.5	99	23.2	94	22.1	87	20.4	63	14.8
4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin öğretmen tarafından kontrol edilmesi, yapılan yanlışları düzeltmek açısından büyük yarar sağlıyor.	223	52.3	93	21.8	70	16.4	17	4.0	23	5.4
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin kontrolü öğretmen-öğrenci arasındaki diyalogu geliştirir.	140	32.9	133	31.2	73	17.1	43	10.1	37	8.7
6. Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevleri anlatılan konulara uygun bir şekilde verilirse daha faydalı olacağına inanıyorum.	230	54.0	111	26.1	60	14.1	14	3.3	11	2.6
7. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken çok dikkatli ve özenli olmaya çalışırım.	160	37.6	139	32.6	63	14.8	33	7.7	31	7.3
8. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken ilgili konuya daha çok motive oluyorum.	122	28.6	129	30.3	86	20.2	53	12.4	36	8.5

9. Okulda verilen ev ödevleri içinde ilk önce Fen ve Teknoloji ile ilgili ödevleri yaparım.	75	17.6	71	16.7	131	30.8	60	14.1	89	20.9
10. Fen ve Teknoloji dersinde ev ödevi olarak bize verilen testler sınavlara hazırlanmamda kolaylık sağlıyor.	226	53.1	97	22.8	55	12.9	25	5.9	23	5.4
11. Fen ve Teknoloji ile ilgili verilen ev ödevlerinin araştırmaya dayalı olması beni derse daha çok motive ediyor.	169	39.7	106	24.9	57	13.4	40	9.4	49	11.5
12. Fen ve Teknoloji ile ilgili ev ödevlerinin laboratuvarında yapılacak türden olması ilgimi daha çok çeker.	232	54.5	85	20.0	45	10.6	30	7.0	34	8.0
13. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin ilköğretim sonu gireceğim sınavlara hazırlayıcı nitelikte olması, beni ödevi yapmaya daha fazla motive eder.	182	42.7	113	26.5	65	15.3	45	10.6	21	4.9
14. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevi yaparken multi-medya imkanlarından faydalanmak büyük zevk veriyor.	126	29.6	102	23.9	111	26.1	40	9.4	47	11.0
15. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin düşünce gücümü geliştirdiğine inanmıyorum.	95	22.3	98	23.0	108	25.4	62	14.6	63	14.8
16. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri grup çalışması şeklinde olursa, daha kalıcı bilgiler kazanmamı sağlayacağını düşünüyorum.	162	38.0	92	21.6	75	17.6	46	10.8	51	12.0
17. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri farklı kaynaklardan yararlanmaya yönlendirici olursa, konuları daha öğretici olur.	170	39.9	131	30.8	62	14.6	38	8.9	25	5.9
18. Fen ve Teknolojide hazırlık çalışması niteliğinde verilen ev ödevi, beni konuyu öğrenmeye daha istekli kılıyor.	133	31.2	117	27.5	94	22.1	48	11.3	34	8.0
19. Fen ve Teknoloji dersinde alıştırma nitelikli verilen ev ödevi, konuyu daha iyi anlamama ve kavramama neden oluyor.	150	35.2	119	27.9	77	18.1	46	10.8	34	8.0
20. Yıllık dönem ödevimi Fen ve Teknoloji konuları içinden seçmeyi isterim	116	27.2	81	19.0	114	26.8	47	11.0	68	16.0
21. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ve dönem ödevlerinin yaratıcılığı geliştirmedini düşünüyorum.	71	16.7	77	18.1	116	27.2	79	18.5	83	19.5
22. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin güncel konularla ilişkili olması, beni ev ödevi yapmaya daha istekli hale getiriyor.	116	27.2	126	29.6	104	24.4	50	11.7	30	7.0
23. Fen ve Teknolojide verilen ev ödevlerinin değerlendirilmesinin öğretmenin kanaat notunu etkilediğini düşünüyorum.	153	35.9	105	24.6	89	20.9	41	9.6	38	8.9

“Fen ve Teknoloji derslerini yaparken çok eğleniyorum” şeklinde yöneltilen önermeye, öğrencilerin yarısından fazlası (%55.4) olumlu görüş bildirirken, %26.7’si ise bu görüşe katılmamışlardır. Bu sonuca göre Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken öğrencilerin, büyük çoğunluğunun sıkılmadığı ortaya çıkmaktadır.

“Verilen ev ödevlerinin Fen ve Teknoloji konularını anlamamda çok büyük rolü olduğunu düşünüyorum” şeklindeki ifadeye, öğrencilerin %60.8’i katılmakta, %19.0’u ise katılmamaktadır. Verilen ev ödevleri öğrenilen konuları pekiştirici, öğrenilecek konulara ise hazırlık olması bakımından önemlidir. Öğrenciler de bu görüşe katılmakta ve verilen ev ödevlerinin konuları anlamaları ve pekiştirmeleri bakımından önemli olduğunu vurgulamaktadırlar.

Üçüncü önermede verilen ev ödevlerinin zorunluluk taşıyıp taşıyamaması ölçülmek istenmiş ve burada öğrencilerin yarıya yakını (%42.7) zorunluluk taşıması gerektiğini ifade ederken, %35.4’ü verilen ödevleri yapmanın zorunluluk taşıyamaması gerektiğini düşünmektedir. Bu cümleden, verilen Fen ve Teknoloji ödevlerinin yapılmasının zorunluluk taşıması konusunda ağırlıklı bir sonuç ortaya çıkmaktadır.

Dört ve beşinci önermelerde, verilen ev ödevlerinin yapılan yanlışlıkları düzeltmek bakımından öğretmenin kontrolünün önemi ve öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimde etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. Yanlışlıkların düzeltilmesi konusunda öğrencilerin büyük çoğunluğu (%74.1) olumlu düşünmektedir. Bu sonuç verilen ev ödevlerinin öğretmenler tarafından kontrol edilmesinin önemine ve yanlışların düzeltilmesinin öğrenmeyi pekiştirdiğine işaret etmektedir. Öğrencilerin yarısından çoğunun (%64.1) ev ödevlerinin kontrolüyle öğrenci-öğretmen arasındaki iletişimin gelişeceğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Öğrenci öğretmeniyle ne kadar iletişime girerse, derse ilgisi artacak, sınıf içi etkinliklere katılmak için istekli olacak ve öğrenilenlerin kalıcılığı artacaktır.

“Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevleri, anlatılan konulara uygun bir şekilde verilirse daha faydalı olacağı inancını taşıyorum” şeklindeki ifadeye öğrencilerin %76.1’i katılıyorum şeklinde görüş belirterek ev ödevlerinin işlenen konulara uygun olarak verilmesinin önemini vurgulamışlardır. Bu bakımdan ev ödevi verilirken anlatılan konuları pekiştirici özelliğinin de dikkate alınması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

“Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken çok dikkatli ve özenli olmaya çalışırım” şeklinde yöneltilen ifadeye, öğrencilerin büyük bir kısmı (%68.2) olumlu görüş belirtmişlerdir. Bir öğrenci ne kadar dikkatli olursa ve özen gösterirse öğrenilenlerin kalıcılığı artacak, öğrenci de yeni öğrenmeler için istekli ve arzulu olacaktır.

“Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerini yaparken ilgili konuya daha çok motive oluyorum” önermesine, öğrencilerin %58.9’u katılıyorum şeklinde cevap vererek verilen ev ödevlerine özen göstermenin konuyu öğrenmek, kalıcılığını artırmak ve yeni öğrenilecek konulara temel teşkil etmesi bakımından önemli olduğunu fikrini desteklemişlerdir.

Dokuzuncu önermede öğrencilerin, verilen ev ödevleri içerisinde Fen ve Teknoloji ile ilgili olanlara öncelik verip vermedikleri ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin; %33.3’ü katılıyorum diyerek cevap verirken, %30.8’i kararsız kalmış, %35.0’i ise katılmamıştır. Bu oranlara göre; öğrencilerin bir kısmının, Fen ve Teknoloji ödevlerine öncelik verirken, bir kısmının ise diğer derslere öncelik verdikleri görülmektedir.

Öğrencilerin çok büyük kısmı (%75.9) Fen ve Teknoloji ile ilgili ev ödevi olarak verilen testlerin kendilerini sınavlara hazırlamada kolaylık sağladığını düşünmektedir. Bu bakımdan verilen ödevlerin kendilerini sınavlara hazırlamak gibi bir özelliğinin de olduğu söylenebilir.

Onbirinci önermede, ev ödevlerinin araştırmaya dayalı olmasının derse motive olmakta öğrencilere etkisinin olup olmadığı sorgulanmış ve öğrencilerin %64.6’sı kendilerini motive ettiğini belirtmişlerdir. Burada ödev verilirken aynı zamanda araştırmaya yönelik olması, öğrencide merak uyandırması, onu yeni konulara yönlendirmesi gerektiği sonucuna ulaşılabilir.

Öğrenciler Fen ve Teknoloji ile ilgili ev ödevlerinin laboratuvarda yapılacak türden olması ile ilgili cümleye büyük oranda (%74,5) katılarak, Fen ve Teknoloji öğretiminde laboratuvar uygulamasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Laboratuvar, uygulamaya yönelik olduğu için, öğrencilerin daha çok dikkatini çekecek ve öğrenilenlerin kalıcılığını arttıracaktır.

Öğrenciler ilköğretimi bitirdikten sonra ortaöğretim kurumlarına girmek için değişik sınavlara girmektedirler. Bu sınavlara hazırlanmak için de uzun bir zamana ihtiyaç duymaktadırlar. Bu bakımdan verilen ödevlerin aynı zamanda öğrencileri bu sınavlara da hazırlayıcı nitelikte olması gerekmektedir. “Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevlerinin ilköğretim sonu gireceğim sınavlara hazırlayıcı nitelikte olması, beni ödevi yapmaya daha fazla motive eder” cümlesine öğrencilerin %69.5’i olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu da verilen ödevlerin niteliğinin önemine işaret etmektedir.

Öndördüncü önermede, öğrencilere ödevleri yaparken multi-medya imkanlarından yararlanmanın önemiyle ilgili olarak görüşleri sorulmuş ve öğrencilerin yarıdan çoğu (%53.5) bu imkanlardan faydalanmanın kendilerine zevk verdiğini belirtmişlerdir. Hiç şüphesiz ödev hazırlarken bilgisayardan, internette, televizyondan, CD’lerden faydalanmak öğrencilere hem kolaylık sağlamakta, hem de onların yaptıkları işi severek yapmalarını sağlamaktadır. Ancak öğrencilerin bir kısmı (%26.1) kararsız kalmış, bir kısmı ise (20.4) bu görüşe katılmamıştır. Bu bakımdan öğrencilerin bir kısmının multi-medya araçlarına uyum sağlamadıklarını ve bu araçların eğitimde kullanımının önemini bilmedikleri düşünülebilir.

“Fen ve Teknoloji derslerinde verilen ev ödevlerinin düşünce gücümü geliştirdiğine inanmıyorum” şeklindeki olumsuz ifadeye öğrencilerin %45.3’ü katıldıklarını ifade etmişler ve verilen ödevlerin düşünce güçlerini geliştirdiğine inanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %29.4’ü ise verilen ödevlerin düşünce güçlerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Bu sonuca göre; verilen ödevlerin, öğrencilerin düşünce güçlerini geliştirici nitelikte olmasına özen gösterilmesi gerekmektedir.

Onaltıncı önermede, öğrencilere verilen ödevlerin grup çalışması şeklinde verilmesi halinde öğrenilenlerin kalıcılığının artıp artmayacağı sorgulanmıştır. Öğrencilerin %59.6’sı grup çalışması şeklindeki ödevlerin daha kalıcı bilgiler kazandıracığını belirtmişlerdir. Grup çalışmasında öğrenciler birbirlerini

etkileyecekler, eksik kalan kısımları tamamlayacaklar ve anlaşılmayan kısımları arkadaşlarından öğrenecekler, arkadaşlık ilişkilerini geliştireceklerdir.

Öğrencilerin çok büyük bir kısmı (%70.7) verilen ev ödevlerinin farklı kaynaklardan araştırılmasının, öğrenilenlerin kalıcılığını arttırılacağını düşünmektedirler. Burada farklı kaynak olarak sadece farklı isimli kitaplardan faydalanmak kastedilmemektedir. İnternet imkanları, farklı multi-medya seçenekleri, kaynak kişiler de değerlendirilmelidir. Bu bakımdan öğrenciler hem ödev hazırlarken, hem de diğer çalışmalarında farklı kaynaklardan hazırlanmanın önemini vurgulanmalı ve bu kaynaklara yönlendirilmelidir.

“Fen ve Teknolojide hazırlık çalışması niteliğinde verilen ev ödevi, beni konuyu öğrenmeye daha istekli kılıyor” ifadesine öğrencilerin %58.7’si katılmıştır. Bu bakımdan hazırlık çalışması niteliğindeki ödevlerin, derse başlamadan önce öğrencilerin konuyla ilgili bilgi sahibi olmaları için ön hazırlık niteliğindeki olmasının önemi ortaya çıkmaktadır.

Ondokuzuncu önermede; alıştırma nitelikli olarak verilen ev ödevlerinin konuyu daha iyi anlama ve kavramadaki önemi sorgulanmış ve öğrencilerin yarıdan fazlası (%56.2) katılıyorum şeklinde görüş belirtmiştir. Alıştırma nitelikli ev ödevlerinin konuyu anlama ve kavramada etkisinin olmadığını düşünen öğrencilerin oranı ise %18.8’dir. Bu bakımdan öğrencilere konuyu daha iyi anlamaları ve kavramaları için alıştırma nitelikli ev ödevlerinin verilmesi önemlidir.

Yıllık dönem ödevini Fen ve Teknoloji konularından seçmeyi isteyen öğrencilerin oranı %46.2’dir. Bu görüşe katılmıyorum diyen öğrencilerin oranı ise %27.0’dır. Yani öğrencilerin yarıya yakını Fen ve Teknoloji konularıyla ilgili dönem ödevi hazırlayabileceğini belirtirken, diğer öğrenciler ise dönem ödevinin diğer derslerden olmasının daha iyi olacağını belirtmişlerdir.

“Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ve dönem ödevlerinin yaratıcılığı geliştirmediğini düşünüyorum” şeklindeki olumsuz ifadeye öğrencilerin %34.8’i katılıyorum şeklinde görüş belirterek bu ödevlerin yaratıcılığı geliştirmediğini belirtirken, öğrencilerin %38.0’i ise katılmıyorum diyerek bu ödevlerin yaratıcılığı geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Burada verilen ödevlerin niteliği de kuşkusuz önemlidir. Bu bakımdan verilen ödevlerin yaratıcılığı geliştirecek, öğrencilerde merak uyandıracak ve onlara yeni bilgiler öğretecek konulardan seçilmesi gerektiği sonucu ön plana çıkmaktadır.

Verilen ev ödevlerinin güncel konularla ilişkili olması öğrencilerin yarıdan çoğunu (%56.8) ödev yapmaya istekli hale getirmektedir. Bu yüzden ev ödevi verilirken, ödevin güncel konularla ilişkili olmasına, yeni bilgileri kapsamasına ve öğrencinin güncel konularla ilişki kurabilmesine imkan tanınmasına da önem verilmesi gerekmektedir.

“Fen ve Teknolojide verilen ev ödevlerinin değerlendirilmesinin öğretmenin kanaat notunu etkilediğini düşünüyorum” önermesine, öğrencilerin %60.4’ü katıldıklarını belirtmişlerdir. Çoğunluğun görüşü; düzenli bir şekilde yapılan ödevlerin, öğretmenin kanaati üzerinde etkili olduğu şeklindedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada, ilköğretim okulları II. kademe öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler hakkındaki düşüncelerini değerlendirmek için görüşleri alınmıştır. Ölçülen değişkenler çoğunlukla öğrencilerin ilgileri, beklentileri, ödev hakkındaki düşünceleri ve Fen ve Teknoloji dersi ödevlerinin diğer ödevler arasındaki yeri hakkındaki görüşleridir.

Öğrenciler, verilen ev ödevlerinin Fen ve Teknoloji konularını anlamada ve öğrenilenleri pekiştirmede çok büyük rolü olduğunu düşünmektedirler. Albayrak da (2004) yapmış olduğu çalışmada ödevin ders dışı öğretim etkinliklerinin en önemlilerinden biri olduğunu belirtmiş ve öğrencilerin öğrenmeleri ve öğrenilenlerin kalıcılığının arttırılması için önemli bir etkinlik olduğunu belirtmiştir.

Öğretmenlerin, verilen ev ödevlerini kontrol etmeleri öğrencilerin ödevde daha fazla önem vermelerini sağlamaktadır. Okan da (1989), yaptığı çalışmada ödevlerin kontrol edilmesinin önemli olduğunu, kontrol edilen ev ödevlerinin öğrencilere daha fazla yarar sağladığını, kontrol edilmeyen ev ödevlerinin ise faydasız olduğunu ve öğrenciler tarafından önemsenmediğini belirlemiştir. Ev ödevlerinin kontrol edilmesi aynı zamanda öğrencilerin yanlışlarının düzeltilmesi ve doğru bilgilerin pekiştirilmesini sağlaması bakımından önemlidir.

Ev ödevlerinin kontrolü öğrenci-öğretmen etkileşimini geliştirecektir. Öğretmeniyle sık iletişime giren öğrenci sınıf içi etkinliklere katılmakta daha istekli olacak ve öğrendiği bilgiler daha kalıcı olacaktır. Kutlu

ve Bozkurt'a (2003) göre, sınıf içi etkinliklere katılmada amaç çok önemlidir. Sınıf öğrenme için çok önemli bir ortamdır ve öğrencilerin sınıfta öğrenmeyi istemesi gereklidir. Sınıfta öğrenmenin en etkili yolu sınıf arkadaşlarıyla öğrenme ve öğretme konusunda etkileşime girmesidir. Bu etkileşime genellikle öğretmen de katılacak, birçok öğrenme fırsatı sunacaktır. Sınıf arkadaşlarıyla öğrenme ve onlara öğretmenin her ikisi de bilgi miktarının artmasına ve daha etkili öğrenmeye katkı sağlayacaktır. Öğrencinin sınıfta dersle ilgili konularda mümkün olduğu kadar aktif olması öğrenmesini kolaylaştırır. Çünkü iyi öğrenciler sadece pasif bir şekilde derse devam etmezler.

Fen ve Teknoloji ile ilgili ödevlerin laboratuvar uygulamalarını içerecek türden olmasını öğrenciler büyük oranda tercih etmektedir. Laboratuvar uygulamaları aynı zamanda pratiğe yönelik olduğu için, öğrenilenlerin kalıcılığını arttıracak ve öğrencilerin daha çok dikkatini çekecektir. Sınıf öğretmenleri tarafından okutulan fen derslerinin çoğunlukla lâboratuvarlara ve uygulamaya dönük olarak yürütülmesi öğrenme üzerinde daha etkilidir.

Günümüzde yaygınlığı hızla artan multi-medya araçları, özellikle bilgisayar ve internet artık eğitim ortamlarına tamamen girmiştir. Bu imkânların ödevlerde de kullanılması kaçınılmazdır ve öğrenciler bu fırsatlardan yararlanabildikleri ödevleri daha istekli yapmaktadırlar. Gündüz de (2005) araştırmasında bilgisayar ve öğretim materyalleri kullanmanın öğrenilenlerin kalıcılığını arttıracığını belirtmiştir.

Öğrenciler grup çalışması şeklinde verilen ödevlerin öğrenilenlerin kalıcılığını arttıracığını belirtmişlerdir. Grup çalışmasında öğrenciler birbirlerini etkileyecekler, eksik kalan kısımları tamamlayacaklardır. Yılmaz'da (2001) yapmış olduğu çalışmada, özellikle grup çalışması şeklinde ve işbirliğine dayalı öğrenme yönteminin özelliklerini belirtmiş ve geleneksel öğretim yöntemlerine göre daha etkili olduğunu, öğrenilenlerin kalıcılığını arttırmada ve yeni öğrenilecek konulara temel teşkil edeceğini ifade etmiştir.

Girilecek derslerle ilgili önceden yapılacak hazırlıklar derse katılmayı olumlu yönde etkileyecektir. Derse girmeden ön hazırlık olarak şunlar yapılabilir: Önce derste anlatılacak olan konular ders kitabından genel hatlarıyla incelenmelidir. Ders kitabından anlatılacak konuyu incelerken eğer yeni kavramlar geçiyorsa bunların anlamları sözlükten öğrenilmeli ve derse öyle girilmelidir. Konuyla ilgili cevaplandırılması arzu edilen bazı sorular varsa bunlar belirlenerek derse girmek de derse katılmak konusunda motivasyonu arttıracaktır. Son hazırlık ise, bu konuyla ilgili daha önce neler bilindiği göz önünde bulundurularak anlatılacaklar, bilinenlere bağlanmalıdır (Kutlu ve Bozkurt, 2003, 132). Verilen ödevler de öğrencileri derslere hazırlayıcı nitelikte olursa öğrenciler öğrenmeye daha istekli olacak ve öğrenilenlerin kalıcılığı artacaktır.

Verilen ödevlerin güncel konularla ilgili olması da öğrencileri ödev yapmaya istekli hale getirmektedir. Bu yüzden ev ödevi verilirken, ödevin güncel konularla ilişkili olmasına, yeni bilgileri kapsamasına ve öğrencinin güncel konularla ilişki kurabilmesine imkân tanınmasına da önem verilmesi gerekmektedir.

ÖNERİLER

Öğrencilere verilen ödevler değişik etkinliklerle desteklenmeli, öğrencileri eğlendirirken, aynı zamanda onların öğrenmelerini de sağlamalıdır.

Verilen ödevlerin öğrenilen konuları pekiştirici, öğrenilecek konulara ise hazırlık olması sağlanacak şekilde planlanması gerekmektedir.

Verilen ödevler öğretmenler tarafından mutlaka kontrol edilmelidir. Bu hem öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirmesi hem yanlışlarının düzeltilmesi, hem de öğrencilerin işi daha çok ciddiye almaları bakımından önemlidir.

Verilen ödevlerin araştırmaya yönelik olmasına, öğrencide merak uyandırması ve onu yeni konulara yönlendirici olmasına dikkat edilmelidir.

Verilen ödevlerin öğrencileri daha sonra girecekleri sınavlara hazırlayıcı nitelikte olması gerekmektedir.

Verilen ödevlerin multi-medya imkânlarından faydalanılacak şekilde verilmesi, öğrencilerin hem bu materyallerin önemini kavraması, hem de öğrenmeye daha istekli olması bakımından önemlidir.

Ödevler güncel konularla ilişkili olursa, öğrencilerin yeni bilgileri daha kolay öğrenmesine ve güncel konularla ilişki kurabilmesine imkân verecektir.

KAYNAKLAR

- Albayrak, Mustafa ve diğ. (2004). İlköğretimde Ders Dışı Etkinlikler ve Bunlarla İlgili Öğrenci Davranışları Hakkında Velilerin Görüşleri. Kastamonu Eğitim Dergisi. Mart 2004 Cilt:12 No:1 13-18
- Aytuna, Hasip. (1963). Orta Dereceli Okullarda Öğretmenlik ve Problemleri. İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.
- Barnes Sheila. (2001). Ladder to learning or stairway to stres: A study of grade 4 homework practices. Unpublished M.E. Thesis. University Of Prince Edward Island
- Bilen, Mürüvvet. (1999). Plandan Uygulamaya Öğretim. Ankara, Anı Yayıncılık.
- Cooper, Harris M. (2001). The Battle over Homework: Common Ground for Administrators, Teachers and Parents. New York: Corwin Press.
- Çelikten, Mustafa.(2008) Öğretmenlik Mesleğinde Yeni Model Arayışları. Konya, S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:19, 189-196.
- Demirel, Özcan. (2000). Plandan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı. Ankara, PegemA Yayıncılık.
- Ergün, Mustafa.; Özdaş, Ali. (1997). Öğretim İlke ve Yöntemleri. İstanbul, Kaya Matbaacılık.
- Forster Kathie. (2000).Sydney, Homework: A bridge too far? Issues In Educational Research 9:1, 21-37
- Gündüz, Şemseddin. (2005). Geleneksel –Çevrimiçi ve Bireysel- İşbirliğine Dayalı Ödev Uygulamalarının Lisans Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Ödeve İlişkin Tutumlarına Etkisi. Eskişehir: Anadolu Ün. Eğitim Bilimleri Enst. Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- Karasar, Niyazi. (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara, Tekışık Ofset.
- Kutlu, Oğuz. ve Bozkurt, Mükafat. C. (2003). Okulda ve Sınavlarda Adım Adım Başarı. Konya: Çizgi Kitabevi
- MEB. (2000). İlköğretim Okulu Fen Bilgisi Dersi Öğretim Programı. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Oğuzkan, Ferhan. (1985). Orta Dereceli Okullarda Öğretim. Ankara, Emel Matbaacılık.
- Okan, Kenan. (1989). Ev Ödevi Hazırlama Teknikleri. Ankara, Gül Yayınevi.
- Paulu, Nancy. ve Perkinson, Kathryn. (1995). Helping Your Child with Homework. Washington, D.C.: U.S. Department of Education.
- Yılmaz, Ali. (2001). İşbirliğine Dayalı Öğrenme; Etkili Ancak İhmal Edilen ya da Yanlış Kullanılan Bir Metot. Milli Eğitim Dergisi. Sayı: 150. Mart-Nisan-Mayıs
- Yücel, A.Seda. (2004). Ortaöğretim Düzeyindeki Öğrencilerin Kimya Derslerinde Verilen Ev Ödevlerine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. GÜ Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt 24, Sayı:1 (2004) 147-159
- www.tevfikfıkret-ank.k12.tr